

De Bijbel – Homoseksualiteit – Genderdysforie

Door Philip Nunn

Over vernieuwd: Deze website wil mensen terzijde staan die worstelen met de combinatie van enerzijds homo- of transgendergevoelens en anderzijds te willen leven in harmonie met God en Zijn openbaring in de Bijbel. Ref: VB20190106

Welke rol speelt de Bijbel in je manier van denken en leven? Iedere christen zal zeggen dat de Bijbel belangrijk is, en de meesten zien de Bijbel als het Woord van God. Maar, wat bedoelen we daarmee? En wat doe je als dat wat je in de Bijbel leest, ingaat tegen je gevoel of botst met wat onze samenleving vindt? *Hoe je over God en de Bijbel denkt is bepalend voor hoe je over seksualiteit denkt.*

Woorden als homoseksueel, transgender en seksuele gerichtheid komen in de Bijbel niet voor (evenals woorden als abortus, anorexia en depressie). In de Bijbel kunnen we wel meer algemene termen vinden als *slechte verlangens*: ‘*Veel mensen laten zich leiden door hun slechte verlangens*’ (Galaten 5:19 BGT) en ‘*Laat je niet leiden door slechte verlangens*’ (Kolossenzen 3:5 BGT). Daarmee bedoelt de Bijbel verlangens die ons motiveren om tegen Gods wil en principes in te leven.

Voelen – koesteren – leven: Het is geen zonde wanneer zulke verkeerde begeerten en gevoelens ‘langskomen’ (dat is menselijk), maar het helpt ons niet om deze verkeerde verlangens te koesteren of te voeden. We zijn geroepen om ons, met de hulp van Gods Geest, te onthouden van de *vleselijke begeerten*: ‘*Vroeger lieten jullie je leven beheersen door slechte verlangens. Toen wisten jullie niet beter. Maar nu moeten jullie leven als gehoorzame kinderen van God*’ (1 Petrus 1:14 BGT; 2:11; 4:2).

Wil je echt weten wat God zegt over seksualiteit en relaties? Het gaat niet om een bepaalde kerkelijke leer of de meningen van belangrijke dominees, maar om wat God ons in de Bijbel laat zien. Gods Woord is gezaghebbend en bedoeld als een ‘lamp voor de voet’ voor iedereen die gelooft – ook voor jou – en niet alleen voor theologen en dominees. We dagen je uit om zelf de Bijbel te lezen en Gods Geest direct tot jou te laten spreken. Dit is de enige manier waarop je radicaal voor Jezus kunt gaan leven!

A: Interpretatie: hoe kijk jij tegen de Bijbel aan?

De Bijbel is een bijzonder boek. Dat vraagt om een bijzondere manier van lezen. Omdat het een boodschap van God de Vader is, heb je de juiste relatie nodig. Omdat het Gods Woord is, heb je de juiste houding nodig. Omdat het een boek is, heb je de juiste aanpak nodig.

De juiste relatie: Als je geen kind van God bent, heb je niet de behoefte om God als Vader te leren kennen en Jezus te volgen. Elke oprechte christen die God wel als Vader kent heeft Gods Geest in zich, die het inzicht, de wil en de kracht geeft om anders te leven (Efeze 1:13; 4:23; 4:30).

Lees verder: Mensen die Jezus volgen leven op een manier die er radicaal anders uitziet dan een wereld die God niet kent. Jezus is een sterke voorstander van liefde, eenheid en goede relaties en toch zei Hij eens, *'Denk niet dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard'* (Mattheus 10:34). Om werkelijk *van invloed te zijn* op een cultuur moeten volgelingen van Jezus 'anders' zijn – *en soms zullen de mensen om ons heen daar niet blij mee zijn*. Het Evangelie van God gaat regelmatig tegen de manier van denken en doen van culturen in. Dat is altijd zo geweest. Om anders te kunnen leven hebben we een levende relatie met de Heer Jezus nodig. We zullen dan meer en meer zoals God gaan denken. En wanneer je anders gaat denken, zal dat er ook voor zorgen dat je op een andere manier gaat leven (Romeinen 12:2).

De juiste houding: Wij geloven dat onze Schepper, de levende God, door de Bijbel heen met gezag tot ons spreekt.

Lees verder: Mozes en de profeten in het Oude Testament spraken met gezag: ze gaven woorden door die door God waren geïnspireerd. De Heer Jezus en de apostelen in het Nieuwe Testament deden dat ook. Als we dit niet erkennen en aannemen, kunnen we de Bijbel lezen en interpreteren zoals we dat zelf willen. We raden je aan om elk woord in de Bijbel als een Woord van God te zien en het daarom ook gezag over je leven te geven. Het is goed om vanuit deze houding je Bijbel biddend te lezen (Lukas 24:45); met een open en nederige houding zoals de jonge Samuël, toen hij zei: *'Spreek, Heer. Ik ben uw dienaar. Ik luister'* (1 Samuel 3:9 BGT).

De juiste aanpak: De Bijbel is Gods Woord, maar net zoals met elk ander boek is het geschreven in de taal van mensen. Het gaat er niet om wat je voelt wanneer je iets leest, maar om wat de schrijver bedoeld heeft. Het is belangrijk om daar achter te komen. Dat noemen we exegeese.

Lees verder: Om er achter te komen wat een tekst ons voor nu te zeggen heeft zijn er een paar 'regeltjes' die een lezer zullen helpen een tekst te interpreteren. Drie daarvan zijn:

1. Grammatica: Dit klinkt misschien saai, maar we moeten gewoon - zoals dat voor elk schrijfsel geldt waarin we ons willen verdiepen - lezen wat er in de tekst staat. Zo moeten we bijvoorbeeld aandacht geven aan de betekenissen van woorden; gaat het over een goed voorbeeld; is dit een bevel; voor wie is het bedoeld?

2. Context: Elke tekst in de Bijbel staat in een hoofdstuk en in een boek. Het onderwerp van de tekst maakt ook deel uit van wat God in de hele Bijbel te zeggen heeft. Bij sommige onderwerpen, zoals die van slavernij en de rol van vrouwen, zien we verandering tussen het Oude en het Nieuwe Testament. Is dat ook zo in de definitie die de Bijbel geeft van een huwelijk en in Gods houding tegenover een seksuele relatie tussen twee mensen van gelijk geslacht?

3. Cultuur: Iedereen spreekt en schrijft binnen de cultuur waarin hij of zij leeft. Het kan niet anders. Mattheüs schrijft over penningen en niet over euro's. Paulus moedigt gelovigen aan om elkaar met een 'heilige kus' te begroeten. We doen het tegenwoordig in Nederland misschien anders. Cultuur speelt een belangrijk rol in de Bijbel. Maar het is gevaarlijk om aan te nemen dat de richtlijnen en grenzen die de Bijbel geeft alleen maar zijn gegeven om beter te kunnen passen binnen een bepaalde historische cultuur. Dus dat de Bijbel zegt dat iets 'verkeerd' is omdat, die cultuur het 'verkeerd' vond. En

wanneer die cultuur het later 'goed' vond - of je woont in een cultuur die het 'goed' vindt – het niet langer verkeerd zou zijn. Het gevaar is dat we op die manier de Bijbel kunnen laten zeggen wat elke cultuur graag wil horen.

Sommigen denken dat de Bijbel Gods Woord is omdat het woorden of gedachten van God bevat. Anderen geloven dat de Bijbel Gods Woord is, omdat het de levens beschrijft van mannen en vrouwen die van God hielden en met Hem probeerden te leven. Weer anderen denken dat iedereen op zijn eigen manier de Bijbel kan lezen, en dat elke persoonlijk interpretatie net zo waardevol is. Hoe kijk jij tegen de Bijbel aan? Of misschien belangrijker...

Wat zei de Heer Jezus over 'de Schriften'? De Heer Jezus nam elke woord van het Oude Testament als geïnspireerd door God. Hij zei tegen een groep religieuze mensen, *'U dwaalt, omdat u de Schriften niet kent en ook niet de kracht van God'* (Mattheüs 22:29). De Bijbel is een boodschap van God die we kunnen lezen en begrijpen. *'En het is gemakkelijker dat de hemel en de aarde voorbijgaan, dan dat één tittel van de wet wegvalt'* (Lukas 16:17). En over Zijn eigen woorden zei Hij, *'En bedenk goed: De woorden die jullie mij horen zeggen, komen niet van mijzelf. Ze komen van de Vader die mij gestuurd heeft'* (Johannes 14:24 BGT).

Wat zei de apostel Petrus over 'de Schriften'? Dat het 'vast en zeker is', dat het ons richting geeft als 'een lamp die schijnt in een duistere plaats', dat het 'niet voortgebracht is door de wil van een mens, maar heilige mensen van God, door de Heilige Geest gedreven, hebben gesproken' (2 Petrus 1:19-21).

Wat zei de apostel Paulus over 'de Schriften'? *'Elke schrifttekst is door God geïnspireerd en kan gebruik worden om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen, en om op te voeden tot een deugdzaam leven, zodat een dienaar van God voor zijn taak berekend is en voor elk goed doel volledig is toegerust'* (2 Timotheüs 3:16-17 NBV). Voor Paulus was de door God geïnspireerde Schrift duidelijk genoeg om hem te kunnen gebruiken voor onderwijs en om dwalingen en fouten te kunnen bestrijden.

B: Seksualiteit: wat zegt de Bijbel erover?

De Bijbel geeft aan dat we mogen genieten van seksuele intimiteit binnen de veilige grenzen van een huwelijk tussen een man en een vrouw. Alleen binnen die relatie. Om iets moois te beschermen, heeft God ons een aantal duidelijke grenzen gegeven: grenzen voor onze manier van denken en doen. Muren en hekken op de juiste plek zijn een zegen; ze beschermen en behouden iets dat goed is.

Mozes en het Oude Testament: In tegenstelling tot de kerk is het Oude Testament zeer open en positief over seks. Het lichamelijke plezier dat een man en zijn vrouw samen kunnen beleven is zelfs als beeld gebruikt van het genoegen dat God heeft in de omgang met Zijn volk.

Lees verder: De eerste twee hoofdstukken in Genesis wijzen naar Gods oorspronkelijke schepping: *"Toen maakte God de mens. Hij maakte ze zo dat ze op hem leken. Hij maakte ze als man en als vrouw"* (Genesis 1:27 BGT). Hun lichamen waren zo ontworpen dat ze bij elkaar pasten, dat ze elkaar aanvulden, zodat zij, in een plezierige heteroseksuele eenheid, zouden zorgen voor nakomelingen.

De kerk heeft seksualiteit in het verleden vaak gezien als een 'noodzakelijk kwaad', zelfs binnen het huwelijk. Maar dit idee is niet op de Bijbel gebaseerd. Het boek Hooglied beschrijft een man en vrouw die plezier beleven aan elkaars lichaam. Seks heeft duidelijk

te maken met voortplanting, maar dit was niet de enige functie. Voortplanting en kinderen krijgen worden zelfs niet eens genoemd in het boek Hooglied.

De profeet Jesaja gebruikt het lichamelijke plezier dat een man en zijn vrouw samen kunnen beleven zelfs als beeld van het plezier dat God beleeft aan de omgang met Zijn mensen: *“Want zoals een jongeman trouwt met een jonge vrouw... zoals een bruidegom zich verblijdt over zijn bruid, zo zal uw God Zich over u verblijden”* (Jesaja 62:5).

Paulus en het onderwijs van de Apostelen: Het Nieuwe Testament spreekt zonder twijfel open en positief over het huwelijk en heteroseksuele intimiteit binnen het huwelijk.

Lees verder: Het Nieuwe Testament bouwt verder op de regels die het Oude Testament al gaf voor seksualiteit en huwelijk. Maria, de moeder van de Heer Jezus, werd niet minder waardevol door haar seksuele intimiteit met Jozef nadat Jezus was geboren (Mattheüs 1:24-25). De apostel Petrus had een vrouw (Mattheüs 8:14), net als een aantal andere apostelen (1 Korinthe 9:5).

In twee gevallen besteedt de apostel Paulus bijzondere aandacht aan de relatie tussen een man en vrouw in de context van een huwelijk:

In 1 Korinthe 7: De apostel is zich heel erg bewust van de kracht van het seksuele verlangen en hoe dit kan leiden tot vormen die door God afgekeurd worden. *‘Jullie vinden ook dat verboden seks wel mag. Jullie denken: Het maakt niet uit wat we met ons lichaam doen... Maar zo is het niet. We hebben ons lichaam niet gekregen voor verboden seks’* (1 Korinthe 6:13 BGT). Maar in het daarop volgende hoofdstuk wordt seksuele gemeenschap binnen een heteroseksueel huwelijk gepresenteerd als een goede, positieve en door God ingestelde manier om deze sterke verlangens te bevredigen. Het is beter dat mensen trouwen, *‘Anders gaan ze misschien verlangen naar verboden seks. Een man moet zijn lichaam aan zijn vrouw geven... En een vrouw moet haar lichaam aan haar man geven... Mensen die getrouwd zijn, moeten dus gewoon met elkaar naar bed gaan...’* (1 Korinthe 7:2-5 BGT).

In Efeze 5: Dit hoofdstuk begint met een aantal houdingen en activiteiten die niet samengaan met het christelijke leven, waaronder een verwijzing naar seksualiteit: *‘Jullie zijn Gods heilige volk. Daarom mag er bij jullie zelfs niet eens gepraat worden over verboden seks, onreine dingen, en slechte verlangens’* (5:3 BGT). Verderop in het hoofdstuk beschrijft de apostel hoe deze door God gegeven verlangens binnen het huwelijk vorm horen te krijgen. De apostel gaat dan verder en gebruikt die liefdevolle man-vrouw relatie als beeld van Christus en de kerk (5:31-32). Huwelijk en seksualiteit worden in het Nieuwe Testament in een zeer positief daglicht gesteld.

Het positieve onderwijs van Jezus: Het positieve onderwijs van de Heer Jezus over seks en huwelijk is in Mattheüs 19:4-6 te vinden. Het is gebouwd op drie fundamentele beweringen: (1) God zelf schiep twee menselijke wezens, mannelijk en vrouwelijk, (2) God zelf ontwierp het huwelijk en stelde het in, en (3) God zelf voegt man en vrouw samen.

Lees verder:

1. Jezus: God zelf schiep twee menselijke wezens, mannelijk en vrouwelijk

De Heer Jezus citeert hier Genesis 1:27 *‘En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen.’* God schiep niet drie of meer soorten. Hij koos ervoor om twee geslachten te maken: man en vrouw. God schiep niet een aantal mannen en een aantal vrouwen zodat zij zich vrij konden

voelen om met wie dan ook een paar te vormen. Hij schiep er opzettelijk slechts twee, één man en één vrouw.

2. Jezus: God zelf ontwierp het huwelijk en stelde het in

Hier citeert de Heer Jezus Genesis 2:24. *'Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en zij zullen tot één vlees zijn.'* Hij beschrijft een beslissend en openbaar moment waarop een man de huishouding van zijn ouders verlaat om een nieuwe eenheid te vormen, een nieuwe familie. Hij verlaat hen om zich te hechten aan een vrouw, *zijn* vrouw. In de ogen van de Heer Jezus is het huwelijk Gods uitvinding en niet een sociaal-menselijke overeenkomst.

3. Jezus: God zelf voegt man en vrouw samen

In deze derde bevestiging maakt de Heer Jezus duidelijk dat het huwelijk niet slechts een contract of overeenkomst is tussen mensen, maar een Goddelijke daad waarin God de deelnemers verandert: zij zijn niet langer twee, maar één (Mattheüs 19:6). Op het beslissende moment van het huwelijk zegt God dat Hij tussenbeide komt en op de één of andere manier man en vrouw 'samenvoegt'. Deze speciale, unieke en Goddelijke samenvoeging wordt alleen genoemd met betrekking tot een man en een vrouw.

C: Homoseksualiteit: is de Bijbel duidelijk genoeg?

God is liefde. Hij houdt enorm veel van elk mens. Hij is een sterke voorstander van liefdevolle en trouwe relaties. En dit gaat goed samen met de seksuele grenzen die Hij ons in Zijn Woord geeft. 'Homoseksuele relaties' zijn geen centraal onderwerp in de Bijbel en de Bijbel is niet geobsedeerd door seksuele zonden. Het aantal teksten dat over seksuele grenzen gaat is klein in vergelijking met het positieve onderwijs over Gods plan voor seksualiteit en het huwelijk.

Samenvatting

In het Oude en het Nieuwe Testament laat God Zichzelf aan ons zien. In het Nieuwe Testament lezen we hoe de mens een relatie met God kan hebben en hoe hij naar Zijn wil kan leven.

Als we over een homoseksuele relatie nadenken, ontdekken we in **Romeinen 1** dat een seksuele relatie tussen twee mensen van gelijk geslacht als 'tegennatuurlijk' wordt beschreven. Het is dus niet zoals God het bedoeld heeft. In **1 Korinthe 6** lezen we dat een homoseksuele relatie samen met een aantal andere zonden passen bij 'onrechtvaardigen,' bij ongelovigen die Gods gezag over hun leven niet erkennen. Zulke mensen zullen 'het koninkrijk van God niet beërven.' Misschien begrijpen we niet wat 'koninkrijk van God niet beërven' precies wil zeggen, maar het is wel duidelijk dat het ernstig is en negatief. Een christen is geroepen om anders te leven. We ontdekken hier ook dat sommigen deze zonde bedreven, maar na hun bekering werden 'geheiligd' en 'gerechtvaardigd.' Hun manier van leven veranderde om in harmonie te komen met hun nieuwe identiteit. Dat is een bemoediging. Later, in **1 Timotheüs 1**, lezen we dat homoseksuele relaties tegen de 'gezonde leer' in gaan. Het is dus duidelijk dat God seks tussen twee mensen van gelijk geslacht afkeurt.

Is dit verbod van God iets nieuws? Als we de strenge verboden in **Leviticus 18 en 20** ontdekken, zien we dat God een seksuele relatie tussen twee mensen van gelijk geslacht ook toen niet goedkeurde en het de Israëlieten zelfs streng verbod.

Als christenen kiezen wij er daarom voor om geen homoseksuele relatie aan te gaan vanwege wat we in het Nieuwe Testament lezen. Van de strenge verboden in Leviticus leren we dat God het ook in die tijd niet goed vond. Er is dus geen verandering in Gods negatieve oordeel over homoseksuele relaties.

Nu is het tijd om de relevante Bijbelteksten eens rustig en zorgvuldig door te lezen. De Bijbelgedeelten die normaal gesproken gebruikt worden in de discussies over homoseksualiteit kunnen in vijf groepen verdeeld worden. We zullen groep voor groep naar die teksten kijken. Voor de meeste christenen zijn de eerste twee groepen niet zo bepalend; de laatste drie wel.

Groep #1: Gebeurtenissen in Sodom en Gibeon.

In Sodom, geen Hebreeuwse stad, biedt Lot gastvrij onderdak aan twee mannelijke bezoekers (Genesis 19:1-11). In Gibeon, een Hebreeuwse stad, biedt een oude man gastvrij onderdak aan een paar reizigers (Richteren 19:14-30). In beide verhalen arriveert een bende mannen 's avonds bij het huis en vraagt de gastheer om de mannelijke gasten naar buiten te brengen, zodat zij seks met hen kunnen hebben. God veroordeelt de daden van de mannen in beide steden streng.

Vraag: Wat hebben deze oude gewelddadige verhalen te maken met een moderne liefdevolle en trouwe homoseksuele relatie?

Antwoord: De situaties zijn echt niet te vergelijken. Als deze mannelijke gasten vrouwen zouden zijn geweest, zou groepsverkrachting ook door God zijn veroordeeld. Het gaat hier om geweld en om seks buiten het huwelijk. De verhalen in Genesis 19 en Richteren 19 geven ons geen directe of duidelijke informatie over Gods standpunt rondom het uiten van homoseksuele verlangens.

Vanwege een opmerking van Judas in het gelijknamige boek in het Nieuwe Testament, vinden sommigen bijbeluitleggers dat er toch wel meer te zeggen is over het Sodom-verhaal. Meer weten?

Lees verder: Het is zeer onwaarschijnlijk dat alle mannen van de stad Sodom homoseksuele gevoelens hadden (Genesis 19:4). We mogen aannemen dat het hier gaat om een grote groep mannen die de twee mannelijke bezoekers wilden verkrachten, waarvan de meesten hetero- en sommigen homoseksuele gevoelens hadden. Waarom heeft God uiteindelijk Sodom en Gomorra geoordeeld en met vuur verbrand? Was het ook vanwege homoseksuele praktijken?

Inwoners van deze steden waren berucht vanwege de vele verschillende zonden die er plaatsvonden (Ezechiël 16:49, 2 Petrus 2:7-8). Uit het verhaal in Genesis 19 kunnen we dus geen antwoord op die vraag vinden. Maar de uitleg van Judas in het Nieuwe Testament over deze gebeurtenis geeft ons wel wat inzicht: *'...Sodom en Gomorra, en de steden eromheen, die op dezelfde wijze als zij hoererij bedreven hebben en ander vlees achterna zijn gegaan. Zij liggen daar als een waarschuwend voorbeeld, doordat zij de straf van het eeuwige vuur ondergaan'* (Judas 7-8).

Hier vinden we een duidelijke link tussen Gods oordeel en hun seksuele zonde: 'hoererij' ('verboden seks' BGT) en 'ander vlees achterna'. Wat bedoeld Judas met 'ander vlees'?

De twee bezoekers in Sodom waren engelen (Genesis 19:1) maar de bewoners van Sodom dachten dat ze mannen waren. Omdat de bewoners van Sodom niet wisten dat ze engelen waren, kan met 'ander vlees' niet het vlees van engelen zijn bedoeld. Bovendien, Gods oordeel viel ook op 'Gomorrah, en de steden eromheen' waar de engelen niet op bezoek waren. Nee, 'ander vlees' achterna zijn gegaan' heeft meer te maken met de praktijk van een bepaalde soort seksuele activiteit die 'anders' is dan wat God bedoeld heeft.

Toen Judas dit gedeelte schreef, was het verhaal over de mannen van Sodom algemeen bekend. En omdat de verwijzing naar 'ander vlees' volgt op de verwijzing naar 'hoererij', is het redelijk om aan te nemen dat 'ander vlees' niet gaat over seks met dieren, zoals soms gezegd wordt (dit wordt nooit genoemd in verband met Sodom) maar vooral om seks tussen twee mensen van hetzelfde geslacht gaat. De Engelse NIV en ESV-vertalingen van Judas 7 zeggen: 'pursued unnatural lust' ('onnatuurlijke lust nastreven') en 'pursued unnatural desire' ('onnatuurlijk verlangen nastreven').

Met andere woorden: het was de homoseksuele aard van hun seks, en niet alleen de gewelddadige expressie ervan, die wordt benadrukt bij Judas in het Nieuwe Testament. Als dit zo is, dan heeft het oordeel over Sodom wel iets te zeggen over de uiting van homoseksuele verlangens.

Groep #2: Verwijzingen naar mannelijke prostitutie in 'heilige plaatsen'.

De Kanaänitische rituelen rondom hun afgoden bestonden onder andere uit mannelijke en vrouwelijke prostituees die aangeboden werden in hun 'heilige plaatsen'. Het ging hier om zowel heteroseksuele als homoseksuele daden. Deze praktijken van de volken rondom hen waren ook aanwezig onder Gods volk Israël. We lezen dat die seks, die aangeboden werd door 'schandjongens' (in die tijd meestal aan mannen) een gruwel is in de ogen van de Heer (1 Koningen 14:24; 15:12; 22:47; 2 Koningen 23:7). God heeft duidelijk gemaakt dat mannen en vrouwen uit Gods volk nooit prostituees of schandjongens mogen zijn (Deuteronomium 23:17,18).

Vraag: Wat heeft dit verbod op hetero- en homoseksuele prostitutie te maken met een moderne liefdevolle en trouwe homoseksuele relatie?

Antwoord: In directe zin niks. Maar we zien hier wel een belangrijk principe: God vindt het belangrijk wat we met ons lichaam doen en hoe we uiting geven aan onze seksuele verlangens; dus welke keuzes we daarin maken. Dat is altijd zo geweest. En dat niet alleen in verband met andere religies en afgoderij. Dus als je een christen bent, zullen deze teksten je aanmoedigen om goed met je lichaam om te gaan.

Groep #3: Verboden in het wet van Mozes.

Het volk Israël kreeg te maken met de corruptie van Egypte en Kanaän, waar afgoderij, het brengen van kinderoffers en allerlei verschillende vormen van seksuele uitpattingen hoorden bij de cultuur. Onder de wetten die God aan Mozes gaf vinden we verschillende wetten die sommige vormen van seksuele activiteit expliciet verbieden. Daarbij vinden we ook een duidelijk verbod op homoseksuele praktijken.

Leviticus 18:22 *'U mag niet slapen met een mannelijk persoon, zoals u met een vrouw slaapt. Dat is een gruwel.'*

Leviticus 20:13 *'Wanneer een man met een andere man slaapt, zoals men met een vrouw slaapt, dan hebben zij beiden iets gruwelijks gedaan. Zij moeten zeker ter dood gebracht worden. Hun bloed rust op henzelf.'*

Vraag 3.1: Wordt seksualiteit tussen twee mensen van hetzelfde geslacht hier een 'gruwel' genoemd omdat het een bijzondere zonde is? Was het hier streng verboden *alleen* omdat het samenging met afgoderij?

Antwoord: Nee. Het woord 'gruwel' wordt in de Bijbel gebruikt om te laten weten dat iets niet goed is. Soms vanwege een culturele traditie (Genesis 46:34), soms omdat het niet goed voor je gezondheid is (Leviticus 11:42) en soms omdat het gewoon immoreel is (Spreeken 20:10). Seks tussen twee mensen van hetzelfde geslacht is geen bijzondere zonde omdat het woord 'gruwel' gebruik wordt. Een aantal andere sociale zonden, zoals hebzucht, werden ook betiteld als 'gruwel'. Ook ongehoorzaamheid aan de ouders was een 'gruwel', het was streng verboden en werd bestraft.

Deze sociale zonden werden door God streng verboden omdat Hij het niet goed vond - en niet omdat ze met afgoderij te maken hadden. Er is geen reden te denken dat mannen en vrouwen met homoseksuele gevoelens hun homoseksuele daden alleen uitvoerden in verband met hun religie. Het praktiseren van homoseksualiteit tussen vrienden en in de privésfeer is in elke cultuur aanwezig. Ook toen.

Lees verder: Het Hebreeuwse woord dat vertaald wordt met '**gruwelijk**' wordt vaak gebruikt om Gods ongenoegen met afgoderij en schijnheilige religieuze praktijken te beschrijven. Daarom denken sommigen dat seks tussen twee mensen van hetzelfde geslacht hier *alleen* verboden is, omdat het met afgoderij te maken heeft – dat dat Gods manier was om de Israëlieten te beschermen tegen de culturen die afgoden vereerde. Het is waar dat dit verbod ook dat effect zou hebben.

Maar dit woord 'gruwel' wordt niet alleen gebruikt in verband met afgoderij. Het wordt ook gebruikt om Gods afkeer met sociale zonden als oneerlijkheid, hebzucht, sociale onrechtvaardigheid, leugens en trots te beschrijven (Deuteronomium 25:1-16, Spreeken 12:22, 13:5).

Als we denken dat de verboden in Leviticus hetzelfde betekenen als de verboden op mannelijke prostituees in tempels van afgoden, leggen we de tekst uit op een manier die ons het beste uit komt, maar niet juist is.

Let er op dat de verzen in Leviticus 18 en 20 ook andere vormen van seksuele zonden noemen (zoals incest, overspel en seks met dieren) die niks met afgoderij te maken hebben. De nadruk ligt hier op het juiste sociale gedrag van Gods volk en is geen waarschuwing tegen het religieuze gedrag van de volken om hen heen.

Wat ook opvalt is dat in Leviticus 20:13 beide mannen op dezelfde manier worden behandeld. Het bevestigt dat het niet gaat om een verkrachting van mannen door mannen of om seks met jongens. Het is veel logischer om aan te nemen dat het hier gaat om een algemene homoseksuele relatie. We kunnen er vanuit gaan dat de teksten in Leviticus ons een algemeen verbod geven op incest, vreemdgaan, seks met dieren en ook homoseksuele relaties.

Vraag 3.2: Er zijn veel verboden in het Oude Testament. Waarom zouden we ons aan dit verbod houden, terwijl we andere regels uit het Oude Testament negeren? Het lijkt dan alsof je alleen die regels uitkiest die jou goed uitkomen!

Antwoord: We kunnen de leefregels voor een christen in het Nieuwe Testament vinden. Wanneer in het Nieuwe Testament een wet uit het Oude Testament herhaald wordt, kunnen we er van uitgaan dat God deze wet ook voor ons leven bedoeld heeft.

Lees verder: Er zijn veel belastingregels en wetten in Nederland. Een ZZP'er die in Nederland werkt mag niet alleen de regels toepassen die hij fijn vindt. Maar niet elke wet heeft met het werk van een ZZP'er te maken. Stel je een vrouwelijke ZZP'er voor: zij moet zich houden aan de wetten die voor haar - en in haar situatie - gelden. Hetzelfde geldt voor het Oude Testament.

De wet van Mozes werd aan de Israëlieten gegeven. Hij laat ons iets van God zien. Veel van de wetten uit het Oude Testament vinden hun vervulling (hun doel of reden om te bestaan) in de Heer Jezus. Een christen hoeft zich, net zoals een ZZP'er, alleen te houden aan de wetten die op hem of haar van toepassing zijn. Als we in het Nieuwe Testament een herhaling vinden van een wet uit het Oude Testament, weten we dat deze ook voor ons bedoeld is.

Het zou logisch zijn als een christen er, na het lezen van het Nieuwe Testament, voor kiest om geen homoseksuele relaties aan te gaan. Van de strenge verboden in Leviticus leren we dat God er altijd al zo over dacht. Gods gedachten over homoseksuele relaties zijn niet veranderd.

Groep #4 De 'tegnatuurlijke' relaties in Romeinen 1.

In de eerste hoofdstukken van de brief van Paulus aan de Romeinen wil hij laten zien dat de hele wereld in zonde leeft en de redding van Jezus nodig heeft. Om dit duidelijk te maken, neemt hij de Grieks-Romeinse wereld als voorbeeld en laat hij zien hoe ze '*met hun onrechtvaardigheid de waarheid geweld aandoen*' en hun beperkte kennis van God *vervangen* door afgoderij (1:18-23 NBV). Het gevolg daarvan is te zien in hun samenleving. Eén van de gevolgen die Paulus hier noemt (misschien omdat het een zichtbare zonde was – en niet omdat het de ernstigste was) was de culturele acceptatie van homoseksuele gedrag. Dit 'tegnatuurlijke' gedrag werd, samen met een lijst van andere zonden, veroordeeld door God.

Romeinen 1:24-32 *'Daarom ook heeft God hen in de begeerten van hun hart overgegeven aan de onreinheid om hun lichamen onder elkaar te onteren... Daarom heeft God hen overgegeven aan oneervolle hartstochten, want ook hun vrouwen hebben de natuurlijke omgang vervangen door de tegennatuurlijke. En evenzo hebben ook de mannen de natuurlijke omgang met de vrouw opgegeven, en zijn in wellust voor elkaar ontbrand: mannen doen schandelijke dingen met mannen en ontvangen het gepaste loon voor hun dwaling in zichzelf... Zij kennen het recht van God, namelijk dat zij die zulke dingen doen de dood verdienen, en toch doen zij niet alleen zelf deze dingen, maar stemmen ook in met hen die ze doen.'*

Omdat deze verzen de kern vormen van het betreffende Bijbelgedeelte, raden we je aan om deze tekst zorgvuldig te bekijken. Welke teksten staan eromheen? Welke details staan er in de tekst? Neem daar echt even de tijd voor.

Vraag 4.1: Klopt het dat deze tekst niks te zeggen heeft over een liefdevolle en trouwe homoseksuele relatie tussen christenen, omdat het hier gaat om een homoseksuele relatie *tussen mensen die God niet kennen* of omdat het hier over afgoderij gaat?

Antwoord: In dit hoofdstuk worden verschillende seksuele en sociale zonden genoemd. Deze zonden komen veel vaker en uitbundiger voor in een samenleving die God niet kent. Hier vinden we een *algemeen* oordeel van God over elke vorm van homoseksuele relaties. In dit hoofdstuk lees je *niet* dat iemand die God niet kent altijd homoseksueel zal worden; ook *niet* dat een persoon die homoseksuele verlangens heeft, leeft zonder God of God niet kent.

Lees verder: **Goddeloze cultuur:** Paulus noemt aan het begin van zijn brief een aantal kenmerken van de Romeinse Goddeloze samenleving. Een Goddeloze cultuur is een gezamenlijke manier van denken en leven waarin God niet als God erkend wordt. Iemand of iets anders neemt de centrale plek van God in.

Homoseksuele relaties en cultuur: Seksuele relaties tussen twee mensen van hetzelfde geslacht worden in Romeinen 1 duidelijk genoemd en veroordeeld; niet omdat het de ergste vorm van zonde is, maar als een voorbeeld van moreel verval van een cultuur die God negeert. Paulus spreekt hier niet over bepaalde personen, maar over iets wat zich in de hele samenleving afspeelde: hij zei *niet* dat iemand die zonder God leeft altijd homoseksueel zal worden; ook *niet* dat een persoon die homoseksuele verlangens heeft zonder God leeft.

Gods manier van oordelen: God veroordeelt een cultuur door de mensen daarin te laten doen wat ze graag willen: *'Toen gaf God de mensen over aan de macht van het kwaad. Hun slechte verlangens zijn de baas over hen geworden'* (1:24 BGT), *'Daarom zorgde God ervoor dat ze slaaf werden van hun eigen zinloze ideeën'* (1:28 BGT). God haalt Zijn rem eraf. Zo wordt een maatschappij die zonder God leeft alleen maar erger. Dit is Gods *algemene oordeel* over een samenleving. In het volgende hoofdstuk schrijft Paulus over een *persoonlijk oordeel*: *'... Die ieder vergelden zal naar zijn werken'* (Romeinen 2:5-6).

Homoseksuele relaties en afgoderij: Worden homoseksuele relaties hier door God sterk afgekeurd *alleen* omdat het met het dienen van afgoden te maken heeft? Nee. Paulus zegt hier over het hebben van 'niet-natuurlijke seks' dat het één van de eigenschappen van de Goddeloze Romeins-Griekse wereld van die tijd is. Homoseksuele relaties bleven 'onnatuurlijk' binnen en buiten afgodendiensten. Gods afkeuring hier is algemeen.

Vraag 4.2: Moet je niet zeggen dat homoseksuele relaties **natuurlijk** zijn voor mensen met homoseksuele gevoelens, maar **tegennatuurlijk** voor mensen met heteroseksuele gevoelens? In dit tekstgedeelte gaat het er toch om dat 'heteroseksuele mensen' die seks hebben met iemand van hetzelfde geslacht worden veroordeeld?

Antwoord: Een seksuele relatie tussen mannen onderling en tussen vrouwen onderling wordt beschreven als 'tegennatuurlijk' (1:26). De betekenis van het woord 'natuurlijk' wordt door de apostel Paulus zelf uitgelegd in vers 27: *'En evenzo hebben ook de mannen de natuurlijke omgang met de vrouw opgegeven, en zijn in wellust voor elkaar ontbrand.'* Een 'natuurlijke' seksuele relatie is er een tussen een man en een vrouw.

Lees verder: Wat 'natuurlijk' is, wordt niet bepaald door hoe iemand seksualiteit beleeft, wat een cultuur op een bepaalde tijd goed vindt of wat een samenleving 'legaal' verklaart

- maar door hoe God de natuur ontwierp en schiep. Het is niet iets individueels maar iets universeels. Het is zoals God het oorspronkelijk bedoeld heeft.

God maakte een man en een vrouw, met hun verschillende lichamen en deze lichamen hebben een natuurlijke wisselwerking met elkaar. Deze 'natuurlijke seks' is de enige mogelijke manier waarop mensen zich kunnen voortplanten. Het is de 'natuurlijke' manier om kinderen te krijgen. Het heteroseksuele verlangen dat hiertoe leidt is een 'natuurlijk' verlangen. Alle vormen van seks die niet tussen een man en een vrouw plaats vinden gaan tegen de natuur in.

Vraag 4.3: Een homoseksuele relatie tussen gelijkwaardig *vrienden* bestond toen toch nog niet? Waarom zouden we dan deze teksten toepassen op een liefdevolle en trouwe homoseksuele relatie van nu?

Antwoord: In de Grieks-Romeinse wereld waren homoseksuele relaties sociaal geaccepteerd binnen machtsverhoudingen, bijvoorbeeld van iemand met een slaaf, of een oudere man met een jonge man. Maar dat betekent niet dat homoseksuele relaties tussen twee vrienden niet voorkwamen. Plato (427-347 v.C.) spreekt openlijk over seks tussen mannen, ook als een uiting van vriendschap en liefde. Om te stellen dat een seksuele relatie tussen homoseksuele vrienden in een context van 'liefde en trouw' onbekend was in de tijd van Paulus is simpelweg niet waar. Romeinen 1 spreekt ook over die relaties.

Lees verder: Romeinen 1 gaat niet om gewelddadige of gedwongen seks tussen twee mensen van hetzelfde geslacht, maar om een vrijwillige relatie: '*... en zijn in wellust voor elkander ontbrand*' (1:27 NBG). Het feit dat Paulus hier lesbisch (1:26) en homoseksueel (1:27) gedrag duidelijk benoemt, ondersteunt de conclusie dat het hier gaat om een veroordeling van homoseksuele relaties in het algemeen – en niet beperkt tot pederastie (seks tussen mannen en jongens) die redelijk geaccepteerd werd in die cultuur.

We hebben allemaal te maken met gebrokenheid in onze seksualiteit: Aan het einde van Romeinen 1 vinden we een lijst met een aantal zonden, die voortkomen uit het 'verwerpelijke denken' van een cultuur die zonder God leeft (1:28-32). Een seksuele relatie tussen twee mensen van hetzelfde geslacht is geen zonde die erger is dan andere zonden. Een homoseksuele relatie is niet erger dan een heteroseksuele relatie buiten de grenzen die God gegeven heeft. We hebben allemaal te maken met onze eigen *gebrokenheid*, die we terug zien komen in de gerichtheid op onszelf, of dit nu bij homo- of heteroseksuele relaties is of bij andere seksuele gevoelens. En als christenen zijn we allen geroepen om rein en heilig voor God te leven - en ook om elkaar aan te moedigen en te helpen om zo te leven – en niet andersom! (1:32).

Groep #5 Activiteiten die tegengesteld zijn aan christelijk gedrag. Het Nieuwe Testament geeft een aantal lijsten met activiteiten die in tegenspraak zijn met normaal en gezond christelijk gedrag. De lijsten in 1 Korinthe 6 en 1 Timotheüs 1 hebben beide een verwijzing naar homoseksuele activiteiten. We beginnen met de eerste lijst:

1 Korinthe 6:9-11 *'Of weet u niet dat onrechtvaardigen het Koninkrijk van God niet zullen beërven? Dwaal niet! Ontuchtplegers, afgodendienaars, overspelers, schandknepen [malakoi], mannen die met mannen slapen [arsenokoitai], dieven, hebzuchtigen, dronkaards, lasteraars en rovers zullen het Koninkrijk van God niet beërven. Sommigen van u zijn dat wel geweest, maar u bent schoongewassen, maar u bent geheiligd, maar u bent gerechtvaardigd, in de naam van de Heer Jezus en door de Geest van onze God.'*

Hier heeft Paulus het over verschillende soorten mensen waarvan hij zegt: zij 'zullen het koninkrijk van God niet beërven' (tenzij ze zich bekeren). Van de tien zonden op de lijst, hebben vier met seksuele zonde te maken, waarvan twee met homoseksuele relaties. Omdat 1 Korinthe 6 een kernbijbelgedeelte is, is het belangrijk om goed naar de teksten er om heen, de omgeving en cultuur waarin het zich afspeelde en de details te kijken.

Lees verder: Paulus maakt hier gebruik van twee Griekse woorden: het eerste is *malakoi wat* 'zacht van aard' betekent. In de klassieke literatuur werd het gebruikt voor de aanduiding van mannen die verwijfd waren, voor jongens die seksueel 'gebruikt' werden door oudere mannen en voor mannelijk prostituees. Dit woord verwijst dus naar mannen die de 'rol van vrouwen' in homoseksuele relaties hadden.

Het tweede Griekse woord, *arsenokoitai* is een samenstelling van twee woorden, 'man' (*arsen*) en 'seks' (*koites*, letterlijke 'bed'). Het is een algemene term voor seks tussen twee mannen. Omdat Paulus deze twee woorden samen in de lijst noemt, wordt het duidelijk dat hij de passieve en de actieve deelnemers in homoseksuele relaties duidelijk wil benoemen.

Het is opvallend dat deze Griekse woorden, 'arsen' (man) en 'koites' (seks), dezelfde twee woorden zijn die genoemd worden in de Griekse vertaling [de Septuagint] van Leviticus 18:22 en 20:13: teksten waarin homoseksuele relaties verboden worden. De betekenis van het woord dat Paulus gebruikt, *arsenokoitai*, is dus heel duidelijk. Het verbod in Leviticus is dus óók een verbod voor christenen.

Vraag 5.1: Is het hebben van een homoseksuele relatie een zonde die anders is dan andere zonden?

Antwoord: Nee. Op de lijst van Paulus in 1 Korinthe 6 staan ook andere vormen van seksuele zonden (ontucht en vreemd gaan), en ook niet-seksuele zonden (bijv. dronkenschap en diefstal). Het hebben van seks met iemand van hetzelfde geslacht is zonde, maar wordt niet als 'ergste zonde' beschreven.

Lees verder: In 1 Korinthe 6 lezen we dat mensen die homoseksuele relaties hebben net als mensen die hebzuchtig zijn 'onrechtvaardigen' zijn. Ze staan op dezelfde lijst. Als we trouw willen zijn aan Gods Woord, moeten we óók tegen diefstal, hebzucht, dronkenschap, schelden en bedriegen zijn – zonden die onze samenleving ook steeds minder moeite mee lijkt te hebben. Jezus is gekomen om ons, de 'onrechtvaardigen', te redden: *'Want ook Christus heeft eenmaal voor de zonden geleden, Hij, Die rechtvaardig was, voor onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen'* (1 Petrus 3:18).

Vraag 5.2: Mag een kind van God een liefdevolle en trouwe homoseksuele relatie hebben?

Misschien is het niet helemaal ideaal of zoals het in de eerste plaats bedoeld was, maar kunnen we het toch accepteren?

Antwoord: Paulus schrijft in 1 Korinthe 6:9 dat 'onrechtvaardigen' het Koninkrijk van God niet zullen beërven. De 'onrechtvaardigen' zijn de mensen die de Heer Jezus niet kennen, die Gods gezag over hun leven niet erkennen, de 'ongelovigen' (6:1 NBV). Ze zijn in contrast gezet met de christenen, de 'heiligen' (6:1 HSV). Daarna schrijft Paulus een lijst van zonden die passend zijn bij de levenswandel van 'onrechtvaardige' mensen. De boodschap is sterk en duidelijk: een christen die geen berouw toont (zich niet afkeert van zijn zonden, ook niet van een homoseksuele relatie) en door blijft gaan met deze zonden leeft als een 'ongelovige', als iemand die de Heer Jezus niet kent.

Een wedergeboren christen is herkenbaar aan zijn levenswandel, en niet alleen door de doctrine die hij onderschrijft en wat hij zegt, ervaart of belijdt. Als 'heiligen' zijn we geroepen om 'heilig' te leven. *'Dit zeg ik jullie namens de Heer: Leef niet langer zoals de ongelovigen... Ze weten niet wat goed of fout is. Ze laten zich leiden door hun slechte verlangens. Ze hebben verboden seks en ze denken alleen maar aan zichzelf... Ongelovigen gedragen zich slecht omdat ze de waarheid niet kennen. Maar jullie moeten nu gaan leven als nieuwe mensen. Want jullie zijn van binnen veranderd, jullie kennen nu de waarheid. Daardoor weten jullie dat je eerlijk en heilig moet leven. Dat is waarvoor de mensen gemaakt heeft'* (Efeze 4:17-24 BGT). De Heilige Geest die in elke christen woont is dan ook bereid ons de wens en de kracht te schenken om zo'n heilig leven te leiden - met vallen en opstaan.

Paulus wist dat wij mensen graag sommige zonden goedpraten en uitzonderingen bedenken (net zoals de farizeeërs). Daarom begint de lijst van zonden met 'Dwaal niet!' (6:9). God is vol genade maar neemt de keuzes die we in ons leven maken heel serieus.

Vraag 5.3: Kunnen we onder homoseksuele gevoelens uitkomen?

Antwoord: Na een ernstige waarschuwing maakt Paulus duidelijk dat Jezus levens redt en verandert. God *kan* homoseksuele gevoelens verminderen of wegnemen. Hij heeft alle macht! God wil ons leren hoe we toch op een zuivere manier om kunnen gaan *met* dergelijke gevoelens. Soms geeft God iemand met homoseksuele gevoelens iets nieuws. Met Gods kracht is het mogelijk om vrij te komen van elke vorm van een homoseksuele *levensstijl*.

Lees verder: Er is genade en volledige vergeving beschikbaar voor iedereen die zich bekeert van zijn zonden en in geloof de Heer Jezus omarmt. Door geloof alleen worden onze zonden vergeven en worden we gered (Efeziërs 2:8-10). En dat reddende geloof verandert onze *manier van leven*. Dit zag Paulus ook in Korinthe gebeuren. Na die lijst van zonden schrijft hij: *'sommigen van u zijn dat wel geweest, maar u bent schoongewassen, maar u bent geheiligd, maar u bent gerechtvaardigd, in de Naam van de Heere Jezus en door de Geest van onze God'* (1 Korinthe 6:11). Als je opnieuw geboren wordt, krijg je een nieuw leven.

Maar dat Paulus het kennelijk noodzakelijk vond om deze dingen aan christenen te schrijven, laat zien dat ook na je bekering verleidingen en verkeerde verlangens en gevoelens kunnen blijven bestaan. Elke wedergeboren christen ervaart die strijd op één of ander gebied. God roept ons op om in overwinning te leven: *'Geliefde broeders en zusters, u bent als vreemdelingen die ver van huis zijn; ik vraag u dringend niet toe te geven aan zelfzuchtige verlangens, die uw ziel in gevaar brengen'* (1 Petrus 2:11 NBV). *Homoseksuele gevoelens*, net zoals andere gevoelens, kunnen zich vaak blijven opdringen. Maar een *homoseksuele relatie* (of *het geven van ruimte aan homoseksuele fantasieën*) is niet onontkoombaar. Met Gods kracht en met de hulp van een christelijke vrienden is het mogelijk om uit elke vorm van verkeerde *levensstijl* te stappen.

En nu de tweede lijst:

1 Timotheüs 1:9-11 *'En als men dit weet: dat de wet niet bestemd is voor de rechtvaardige, maar voor wettelozen en voor opstandigen, goddelozen en zondaars, onheiligen en onreinen, voor hen die vader of moeder vermoorden, voor doodslagers, voor ontuchtplegers, voor mannen die met mannen slapen [arsenokoitai], voor mensenhandelaars, leugenaars, meinedigen en als er iets anders tegen de gezonde leer is, overeenkomstig het Evangelie...'*

In deze tweede lijst maakt Paulus gebruik van één van de twee Griekse woorden voor homoseksuele relaties die we in 1 Korinthe 6 tegenkwamen. Het algemene woord *arsenokoitai* (*arsen* = man, *koites* = seks) wijst hier naar elke vorm van homoseksuele relatie. Het staat in een lijst met andere seksuele en niet-seksuele zonden; zonden die botsen met de rechtvaardigheid en de gezonde leer en die niet passen bij het Evangelie van God.

Conclusie – Is de Bijbel duidelijk genoeg?

In het Nieuwe Testament wordt een homoseksuele relatie (ongeacht de sociale setting) als 'tegennatuurlijk' beschreven, als een levensstijl die tegen de gezonde leer ingaat, die tegenstrijdig is aan het Evangelie van God. Het wordt genoemd in een lijst van zonden die bij ongelovigen of onrechtvaardigen passen (mensen die het Koninkrijk van God niet zullen beërven) en dus niet passend bij kinderen van God.

In het Oude Testament is een seksuele relatie tussen twee mensen van hetzelfde geslacht expliciet verboden (en niet alleen rondom afgoderij). Net zoals bij vreemdgaan geeft de wet van Mozes aan dat daders gedood moeten worden. Dit laat ons zien hoe ernstig deze overtredingen waren. De Bijbel is positief over seks binnen een huwelijk tussen een man en een vrouw, en is nooit positief over homoseksuele relaties. In de Bijbel keurt God seksuele relaties tussen twee mensen van hetzelfde geslacht altijd af.

De Bijbel maakt van seksuele relaties tussen twee mensen van hetzelfde geslacht geen bijzondere zonde. Net zoals met elke andere zonde wil God graag iedereen die zich afkeert van die zonde en er mee breekt volledig vergeven. De Heilige Geest wil iedereen graag helpen om te leven op een manier die bij het Evangelie past.

Elke man of vrouw is - ook als hij of zij christen is - een gebroken mens, ook op seksueel gebied. We hebben dagelijks Gods genade nodig. Jezus zei tegen ons *allemaal* (met hetero-, homo-, biseksuele of wat voor gevoelens dan ook), *'Als je mijn volgeling wilt zijn, dan mag je niet meer aan jezelf denken, je moet juist bereid zijn om je leven op te geven, elke dag opnieuw. En je moet met mij meegaan'* (Lukas 9:23 BGT).

Een dagelijkse relatie met de Heer Jezus is een radicale manier van leven. Niet altijd makkelijk, niet altijd populair, maar wel uitdagend, wel door God gezegend, wel een leven in overvloed (Johannes 10:10). Het is het enige leven dat de moeite waard is om te leven!

Pastorale omgang met homoseksualiteit

Hoe beter we Gods gedachten leren kennen, hoe realistischer onze inzichten zullen zijn. *Bijbelse principes zijn dan ook de basis voor goede christelijke pastorale zorg.* En voor een juiste toepassing van Gods principes hebben we Zijn warme hart en grote genade nodig!

Helpen? We willen graag pastorale ervaringen hierover blijven opbouwen en delen die van nut voor christenen kunnen zijn. Als je iets te delen hebt, horen we graag van je.

Voor pastorale tips wijzen we je graag op de gedeelten **Vragen** en **Tools** van deze site.

D: Genderdysforie: zegt de Bijbel er iets over?

Genderdysforie is het diepe gevoel van afkeer dat iemand ervaart wanneer het geslacht waarmee de persoon geboren is niet hetzelfde is als wat de persoon ervaart. Het gaat hierbij dus om iemand die biologisch gezien een man is, maar zich een vrouw voelt, of – andersom – iemand die biologisch gezien een vrouw is, maar zich vanbinnen een man voelt. Het is iets anders dan het hebben van homo-gevoelens.

Hetero- en homoseksualiteit gaan over wat je met betrekking tot *andere* mensen voelt; genderdysforie over je gevoelens met betrekking tot *jezelf*. Het is belangrijk om te beseffen dat deze gevoelens voor mensen met dysforie heel erg aanwezig zijn. Deze mensen zijn niet raar. Het is iets waar ze niet zelf voor gekozen hebben. Mensen kunnen hierdoor erg met zichzelf in de knoop raken. Het ervaren van deze gevoelens is vaak erg pijnlijk voor hen.

Soms wordt ook wel het woord **transgenders** gebruikt om deze groep mensen aan te duiden. In dit woord, zit een deel van het woord 'transitie', wat *overgang* of *verandering* betekent. Maar omdat veel mensen die genderdysforie ervaren ervoor kiezen om deze gevoelens een plek te geven en er verder niets mee te doen, geven wij de voorkeur aan de medische term genderdysforie. Daarmee bedoelen we *alle* mensen die deze gevoelens ervaren, en niet alleen de mensen die vervolgens ook voor geslachtsverandering kiezen.

Er zijn mensen die geboren worden met zowel mannelijke als vrouwelijke geslachtskenmerken. Dan is niet duidelijk of een baby een jongen of een meisje is en moeten de ouders kiezen. Dit noemen we **hermafrodieten**, maar dat is dus iets anders dan genderdysforie, omdat bij mensen met genderdysforie – biologisch gezien - *wel duidelijk* is of zij man of vrouw zijn.

Genderdysforie is ook iets anders dan **travestie**. Een travestiet is iemand die het fijn vindt om kleding van het andere geslacht te dragen. Deze man of vrouw *kan* ook genderdysforie hebben, maar dat *hoeft* niet zo te zijn.

Heeft de Bijbel iets over genderdysforie te zeggen?

Vader God, onze Schepper, is Zich *bewust* van al de gebrokenheid die we als mens ervaren. Ook van personen en gezinnen die met genderdysforie te maken hebben. Meer zelfs: de Heer Jezus, onze Hogepriester, voelt jouw en mijn frustratie en pijn: Hij weet wat we doormaken (Hebreeën 4:15). Je staat er dus niet alleen voor als je genderdysforie gevoelens hebt en dat kan je troost geven. Geeft God ons in de Bijbel informatie en richting over hoe we met genderdysforie om moeten gaan? De woorden genderdysforie en transseksualiteit zijn nieuwe woorden en komen nergens in de Bijbel voor. Maar God houdt net zoveel van deze mensen als van ieder ander. Iedereen kan in de Bijbel informatie vinden over hoe hij op zo'n manier kan leven dat God met zijn leven geëerd wordt. Dat geldt ook voor mensen met genderdysforie. Hoe kijkt God naar mensen met genderdysforie?

Hoe ga je om met je gevoelens?

Iemand met genderdysforie ervaart een tegenstelling tussen wat hij voelt en wat zijn lichaam beweert. Als die ervaring sterk en langdurig is, komt de persoon (of komen zijn/haar ouders) voor een belangrijke beslissing te staan:

- (a) probeer je je gedachten aan te passen aan je biologische geslacht (door counseling en/of therapie en/of gebed) of

(b) probeer je de buitenkant van je lichaam aan te passen aan wat je vanbinnen voelt (door hormonen te slikken en/of chirurgie).

In het verleden hebben christelijke en niet-christelijke hulpverleners altijd optie (a) aanbevolen. Maar tegenwoordig, omdat de medische wereld meer opties heeft, wordt soms ook optie (b) aanbevolen. Wat is er in onze maatschappij veranderd? Veel, maar in het bijzonder hoe we over de werkelijkheid denken.

Welke relatie is er tussen onze gevoelens en de werkelijkheid?

Wat je voelt is reëel - maar wat je voelt bepaalt niet de werkelijkheid. Iemand kan zich een dier voelen (en dat gevoel is reëel – hij voelt het echt) maar de werkelijkheid is dat hij een mens is en niet een dier. Vroeger dacht men dat het geslacht waarmee je geboren werd, bepaalde of je een man of vrouw was. En dat er kennelijk iets aan de hand was met het *denken* van die persoon als hij dit anders ervoer, niet met zijn of haar *lichaam*.

De hamvraag is dan: hoe bepaal je wat de 'echte werkelijkheid' is? Misschien klinkt het een beetje filosofisch, maar toch moeten we daar beginnen om te begrijpen wat God in de Bijbel over ons zegt. Waar zoek je waarheid over jezelf? Zoek je het *in* jezelf (wat je over en vanuit jezelf denkt en voelt) of *buiten* jezelf (wat anderen, God, de natuur over je zeggen)? Dit verschil is superbelangrijk!

Hoe maak je belangrijk beslissingen?

De grote en kleine beslissingen die we iedere dag maken laten zien hoe we willen leven. Andrew T. Walker zegt in zijn boek '*God and the Transgender Debate*', dat belangrijke beslissingen die we (bewust of onbewust) nemen, gebaseerd zijn op de informatie van drie bronnen:

- a) Wie heeft **gezag** over mij? – wie erken ik als gezaghebbend.
- b) Wie zegt wat **waar** is? – wie weet wat het beste voor mij is.
- c) Wie kan ik **vertrouwen**? – wie houdt van mij en wil het beste voor mij.

Je antwoorden op deze drie vragen bepalen je wereldbeeld. En je wereldbeeld bepaalt hoe je belangrijke beslissingen neemt en dus hoe je manier van leven is. Het bepaalt hoe je over jezelf denkt.

Wie bepaalt wie je bent – je identiteit?

Tot voor kort lagen deze drie bronnen van informatie altijd buiten een persoon. Mensen ontwikkelden hun identiteit op basis van wat anderen over hen dachten, bijvoorbeeld hun familie, kerk of belangrijke mensen in hun samenleving. Maar sinds kort zijn mensen deze bronnen buiten zichzelf gaan wantrouwen. We vertrouwen meer en meer op de interne bron. Je eigen gevoelens, neigingen, voorkeuren en gedachten worden steeds belangrijker: 'Niemand heeft gezag over mij. Ik weet wat het beste voor mij is. Ik houd van mijzelf en wil het beste leven aan mijzelf geven.'

Op deze manier komen we ook tot beslissingen over seksuele ethiek (wat goed en niet goed is) en onze seksuele identiteit (ben ik man, vrouw of iets anders). Het is waar dat bronnen buiten onszelf onbetrouwbaar kunnen zijn: andere mensen kunnen ons manipuleren. Maar een christen is zich er als het goed is ook van bewust dat zijn interne bronnen net zo onbetrouwbaar kunnen zijn: onze diepe verlangens en gevoelens zijn ook door de zonde aangetast.

Hoe zouden we er dan als christenen mee om moeten gaan? We kiezen voor de enige betrouwbare bron: God en Zijn Woord. Hoe God mij en de wereld ziet, zo wil ik ook mijzelf en de wereld zien. Daarmee negeren we andere bronnen niet, maar geven we ze een tweede of derde plek. We luisteren naar de stemmen van anderen, we kijken ook naar onze eigen gevoelens en verlangens, maar deze zijn niet *bepalend*. We kiezen ervoor om elke andere bron van informatie minder belangrijk te maken dan Gods waarheid – dan wat God in Zijn Woord heeft gezegd.

‘Volg je hart!’ – Wanneer is dat een goed advies?

In onze emotie-cultuur wordt vaak gezegd dat we ons hart moeten volgen (in plaats van ons verstand). Misschien is dit een reactie op het saaie advies van wetenschappers, religieuze leiders en kennis-goeroes! Wat zegt de Bijbel over ons ‘hart’, over onze emoties en verlangens? Natuurlijk zijn onze gevoelens een belangrijk deel van wie we zijn. Gods Geest spreekt tot ons en bemoedigt ons vaak ook door onze gevoelens. Maar ons hart is, net als ieder ander onderdeel van Gods goede schepping, besmet door zonde: onze emoties en verlangens zijn ook gebroken.

‘Niets is zo onbetrouwbaar als het hart, onverbeterlijk is het, wie zal het kennen?’

- Jeremia 17:9 NBT.

De Bijbel noemt elk verlangen dat tegen Gods wil of openbaring in gaat: ‘van het vlees’.

‘Geliefden, ik roep u op als bijwoners en vreemdelingen u te onthouden van de vleeselijke begeerten, die strijd voeren tegen de ziel’ - 1 Peter 2:11.

*‘... dat uw vroegere levenswandel moet opgeven en de oude mens, die te gronde gaat aan **bedrieglijke begeerten**, moet afleggen, dat uw geest en uw denken voortdurend vernieuwd moeten worden’ - Efeziërs 4:22-23 NBV.*

De Bijbel beschrijft christenen als mensen die niet geleid worden door ‘verkeerde verlangens’ (BGT) of die niet langer beheerst zijn door hun ‘eigen natuur’ (NBV), of als mensen *‘die niet naar **het vlees** wandelen, maar naar de Geest’* (Romeinen 8:4).

‘Volg je hart!’ is dan ook alleen een goed advies als je hart in overeenstemming is met Gods Woord en geleid wordt door Gods Geest.

Bijbelse principes die ons kunnen helpen

- We leven in een door God ontworpen en geschapen wereld (Genesis 1,2). God nodigt ons uit om dat als werkelijkheid te omarmen en erin te leven.
- De mens is mannelijk en vrouwelijk geschapen, naar Gods beeld (Genesis 2:21-24). God heeft er dus bewust voor gekozen om twee verschillende geslachten te maken. De Heer Jezus bevestigt Gods keuze van twee geslachten (Mattheüs 19:4-6).
- De zondeval (Genesis 3) heeft invloed op de hele schepping. Elk onderdeel van de schepping, elke onderdeel van een mens, is door zonde aangetast. We zijn allemaal gebroken mensen, lichamelijk, psychisch en ook in onze verlangens en beleving van geslacht en seksualiteit.

- Er zijn biologische verschillen (ook in elke cel van ons lichaam) tussen een man en een vrouw. In de Bijbel is het zijn van een man of een vrouw niet uitwisselbaar. God heeft elke persoon uniek geschapen. Ons lichaam geeft ons informatie over ons ras, onze lengte, de kleur van onze ogen en ook of God ons als een man of een vrouw gemaakt heeft. We hebben daar geen keuze in. Een christen gelooft dat God hem of haar – en zijn of haar lichaam - met een doel heeft geschapen. We doen er daarom goed aan ons lichaam en het biologische geslacht dat daarbij hoort te omarmen als een geschenk van God, en ervoor te kiezen daar vrede mee te hebben.
- Een christen erkent dat voor God zijn of haar lichaam een belangrijk deel blijft van wie hij is. Paulus schrijft, *'Jullie denken: Het maakt niet uit wat we met ons lichaam doen, want dat zal later toch verdwijnen. Jullie denken: Ons lichaam hoort bij de aarde, net als het voedsel waar we van leven. Maar zo is het niet... Jullie weten dat jullie lichaam heilig is. Want de heilige Geest is in jullie lichaam gekomen, toen God jullie die Geest gaf. Jullie zijn niet meer van jezelf. Jullie zijn van Christus. Want hij heeft jullie gekocht door voor jullie te sterven. Eer God dus ook met je lichaam'* (1 Korinthe 6:13, 19,20 BGT). We zijn dus tijdelijke *rentmeesters* van het ons door God gegeven lichaam, geen *eigenaars*.

Pastorale omgang met genderdysforie

God als Schepper weet hoe Hij ons gemaakt heeft en ook dat zich soms problemen kunnen voordoen. Hoe beter we Gods gedachten leren kennen, hoe realistischer onze inzichten zullen zijn. **Bijbelse principes zijn dan ook de basis voor goede christelijke pastorale zorg.** En voor een juiste toepassing van Gods principes hebben we Zijn warme hart en grote genade nodig!

Voor pastorale tips voor kerkleiders, ouders en counselors, wijzen we je graag op de volgende Engelstalige boeken:

- Een basisboek over genderdysforie:
Roberts, Vaughan, *'Transgender'* The Good Book Company, 2017.
- Bijbelse overwegingen en pastorale focus:
Walker, Andrew T. *'God and the Transgender Debate – What Does the Bible Actually Say About Gender Identity?'* The Good Book Company, 2017.
- Een inspirerend verhaal:
Harrison, Glynn. *'A Better Story – God, Sex & Human Flourishing'* Inter-Varsity Press, 2017.
- Nuttig bij jeugdwerk:
Yarhouse, Mark A. *'Understanding Sexual Identity – A Resource for Youth Ministry'*, Zondervan, 2013.
- Nuttige wetenschappelijke overwegingen:
Yarhouse, Mark A. *'Understanding Gender Dysphoria – Navigating Transgender Issues in a changing Culture'* IVP Academic, 2015.

